

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1948. november 25. csütörtök.

V. ÉVFOLYAM, 274. szám.

A román-magyar barátság szelvében

Jogán emlékünnepeket rendezett Bukarestben a Román Egyetemes Művelődési Intézet Ady Endre születésének hetvenegyedik évfordulója alkalmából — 1948 november 22-én. Az emlékünnepeken jelen volt P. Constantin escu-lasi akadémikus egyetemi tanár, a Nagy Nemzetgyűlés prezidiumának az alelnöke. Széll Jenő bukaresti magyar követ, D. Pompeiu, Gr. C. Moisiu, P. Marcovschi akadémikus, N. Parvulescu tábornok bukaresti főpolgármester s a főváros szellemi életének számos vezető tényezője. Gala Galaction, az intézet alelnöke mondott bevezetőt, hangsúlyozva, hogy a felszabadító S.ovjetuniónak hála, a magyar és román nép ma az Ady Endre által is hirdettet egyazon eszme barrikádján találkozik, védelmezve a demokráciát, a művelődést a civilizációt, a békét. Ady költeményeinek kitűnő román fordítását Eugén Jelebeanu a nagy magyar költő életművét méltatta, majd gazdag műsor következett Ady-költeményekkel, román és magyar zeneszámokkal.

Az esemény maga nem meglepő, a két nép közt izmosodó barátság légtömbjében immár természetes, de a róla szóló beszámoló mégis megérdemli az első helyet és a nap idézését, mint ahogy gondos számontartást s megbecsülést érdemel minden egyes mozzanat, amely évszázadok meddő vitái és vért pazarló harcai után, e két nép, a román s a magyar békéjét s barátságát gyarapítja. A látók költő sürgette, akarta ezt az építő, becses bevételét s vele akarták ezt a milliók, de a grófi és a bojári szérűn a milliók akarata sokáig csak tikkolt vágy mezében járhatott. A Szovjetunió hős közbejötté utat nyitott a régi akarataknak, hogy e két nemzet — román és magyar — lakta tájat kölcsönös becsülés és szeretet lakályossá tehesse.

A mezőgazdaság gépesítésével

Magyar eredményeket értek el a Szovjetunióban. Közudomású, hogy az egykori cári Oroszország barmará mezőgazdaságát néhány esztendő alatt a kollektív gazdálkodás bevezetésével és a gépesítési tervek végrehajtásával sikerült a világ legelőrehaladottabb mezőgazdaságává varázsolni.

De nemcsak a szovjet példa, hanem a hazánkban végrehajtott és minden várakozást felülmúló őszi vetési kampány is a mezőgazdaság gépesítésének fontosságát igazolja. A Román Munkáspárt és a demokratikus szervezetek irányításán felvilágosító munkája folytán a dolgozó földművelés figyelmé a mezőgazdasági gépközpontok felé fordult és így a kampány során több mint kétszáz ezer hektár földet szántottak fel traktorral és a vetőgéppel bevetett területek pedig az 1938. évi területekhez viszonyítva a nyolcszorosára emelkedett. Mindez azt bizonyítja, hogy az egyre jobban felvilágosuló és öntudatosuló dolgozó parasztság szakított az egykori elnyomó nagytőkés-földesuri rendszer mesterségesen visszafejlesztett gazdálkodási módszereivel s belátja, hogy az őszi és jobb gépműveléssel, a termés- és vetéshozam fokozásával nemcsak a maga, hanem az általános életszínvonal emelését segíti elő.

A dolgozó parasztság mellett van annak, hogy a mezőgazdaság gépesítését csak a munkások által való szoros szövetség továbbá kijelentésével és az ipari munkásság támogatásával tudja megvalósítani. És ugyanakkor azt is tudja, hogy ennek érdekében kell többet és jobbat termelnie s ezt pedig a vetési munkálatait és annak eredményeit igazolja a legjobban.

A magyar nép hőhéra,

Országvessző Horthy Miklós, a nyugalmazott lovastemecserész, a bajorországi amerikai megszálló hadseregok kegyelméből elhagyhatja Európát s átveszi székelyét Dél-Amerikába.

Politikai esemény ez? S munkámpárt nem! Hiszen az összes levélírók közlök közül a „vitéz” Horthy talán a legkevésbé több. Negyedszázados „komjánysága” alatt annyi vér tapadt a kezéhez és nevéhez, hogy a leggyakorlottabb hitlerista dőhér is megirigyelhette volna.

Ő volt az, aki annakidején, mint a nyugati imperialista hatalmak ügynöke, vérbefojtotta a Magyar Tanácsköztársaságot és huszonöt óven át hajszolta kopóival a magyar nép legjobbjait. A koronát „országzászárta” azonban akkor tette fel, amikor lekezesen csatlakozott Hitler rablóhadjáratahoz, a békés szovjet népek ellen uszítva katonáit. Az eredmény százszorosan magyar munkás és földműves pusztulás lett, éző, szétreboltt szovjet falvak és városok, ártatlanul legyilkolt szovjet polgárok tizezei.

Horthy, mindvégig kitartott a hitleri rablóbanda mellett s tüneményesen bűnével kívarta a magyar nép osztatlan gyűlöletét és megvetését. Most, amikor az amerikai imperialisták segítségével — nyilván a magyar parasztok és munkások hőhérát jutalozzák benne — hajóra száll, a dolgozó magyar nép által kikötés útján. Az ő a magyar népek, mely egyezményeskorra leírta nyakáról vérszappan urai igazját s szabadságot, maga kezébe veszi a székelyét, a szocializmus útjára.

A dolgozó földművecek tűzifaellátása az országos erdészeti értekezlet napirendjén

Megnyílt a második erdészeti kongresszus

BUKAREST. — Hétfőn, Vincze János erdőügyi miniszter, Cămpănu Constantin, A. Tecovici és Pica'schi Ion vezértitkárok és a minisztérium központja igazgatóinak jelenlétében a fővárosban megnyílt az ország kerületi erdészeti felügyelőségei vezetőinek, a megyei erdőügyi igazgatóságok, igazgatóinak és műszaki vezetőinek II. országos értekezlete. Az erdőszügyi minisztérium és az iparügyi minisztérium közötti szoros együttműködés szellemében ezen a értekezleten részt vesznek még Prisnea C. helyettes miniszter és Harap Béla dr., az iparügyi minisztérium főtitkára is. A két napig tartó értekezlet tanulmányozza az erdőszügyi minisztérium első 4 hónapos és 1948 december 31-ig tartó munkatervének keretében eddig elévített munkát. Az értekezlet megvizsgálja a dolgozó földművelés tűzifaellátásának helyzetét és a rendelkezések végrehajtásának módjait. Az értekezlet napirendjén szerepel még a terepen működő közgazgatási és műszaki személyzet utasításokkal való ellátása a minisztérium jövő évi munkatervének kidolgozásával kapcsolatban.

Módosították a bűnvádi perrendtartást és az anyakönyvi törvényt

A hivatalos lap tegnapi számában megjelent a Román Népköztársaság büntető perrendtartása 218. szakasz 2. pontjának és a 220. szakasz első bekezdésének módosításáról szóló törvényrendelet. A vonatkozó törvényszakaszokat a rendelet törvény a következőképpen módosítja: 218. szakasz 1. pontja: Ha az elkövetett bűntett bonyolult természéű, vizsgálat végett az ügyet a vizsgálóbíróhoz küldi, ellenkező esetben tárgyalás útján, közvele nélkül az illetékes bíróságnak, az 1. és 2. pontok esetében, ha a vizsgálat eredményeként bűnösség gyanúja merült fel, az ügyet közvetlenül az illetékes bíróságnak küldheti meg és a tettes ellen tartózkodási parancsot adhat ki. 220. szakasz 1. bekezdése: „Vidéki városokban, vagy azoknak közelében, városokban, kikötőkben, állomásokon, vonatokban és általában személy-, vagy áruszállítási járműveken tettenért háncselekmények esetén az ügyész az ügyet azonnal megküldheti az illetékes bíróságnak. Ugyancsak a hivatalos lap tegnapi számában jelent meg az anyakönyvi törvény 63. szakaszának módosításáról szóló rendelet. Törvény is, amely a talált gyermekek esetére átmeneti intézkedést állapít meg. A módosított törvény értelmében a talált gyermeket azonnal el kell vinni a rendőrhatalósági személyeknek, vagy a helyi közigazgatási szerveknek. A hatóság meg-

Kiszélesítették a holtányi nyilvántartási eljárást

BUKAREST. (Rador.) — A hivatalos lapban megjelent a háború alkalmával, 1941 június 21-e és 1945 május 9 közötti időben a hátszűzűn kívül eltűnt személyek holtányi nyilvántartásáról szóló törvényrendelet. Ezek a személyek a törvényrendelet értelmében holtányi nyilvántarthatók. A holtányi nyilvántartás iránti kére-

Munkás szolgabirokat nevezett ki a belügyminiszter

BUKAREST. (Rador.) — Iasi megyében munkás szolgabirokat nevezett ki. Az őszi vetési kampányt szervező és irányító munkában kitűnt Moloman Gheorghe munkás, Buciumi járás szolgabirojává, Raicu Ion

Megállapították a műszaki főiskolák helyettes tanáraiknak illetményét

BUKAREST (Rador) — A közmunkaügyi és népjóléti minisztérium szakmai oktatási igazgatósága a helyettesítő tanárok fizetésével kapcsolatban körlevélrel küldött a műszaki főiskoláknak. A körlevelet értelmében 1948 szeptember és október havára, azoknak a helyettes tanároknak van joguk illetményre, akik az 1947—1948 iskolai évben megszakítás nélkül működtek és 1948—1949. tanévre is kinevezésük van. Illetményük ezen két hónapban havonként ugyanaz, mint amelyet 1948 augusztusában kaptak. Ezek közül azok a helyettes tanárok, akik más intézménytől is fizetést kapnak, nincs joguk a szeptember és október havi illetményre. A fizetési jegyzékhez saját felelősségre adott nyilatkozatot kell csatolni, amelyben az illető helyettes tanár kijelenti, hogy ezekre a hónapokra más intézetektől nem kap fizetést. Az újonnan kinevezett tanároknak joguk van az előadások megvezetéséül és az állomáshelyen való megjelenés napjától, a minisztérium által megállapított besorolás szerinti fizetésre. A havi fizetési jegyzéket az iskolák igazgatóságai állítják össze és a közmunkaügyi és népjóléti minisztérium munkalap könyvelési igazgatóságának (Directia Contabilitatii Fondului Muncii) Bukarest, Lahovary-tér 1 szám alá minden hónap 5-ik napján kötelesek beküldeni. A fizetési jegyzékek felülvizsgálását és az 1948 szeptember, október és november havi illetmények utalványozását a fizetési jegyzékbe felvevő tanárok kinevezésének sorrendjében kell megtenni (az iskoláknak küldött és nem az egyéni kinevezések rendelkeznek számát). Ezeket eredetben a fizetési jegyzékhez csatolva kell megküldeni a minisztériumnak.

rendelt

mezőgazdasági gépeket

a szilágysomlyói állami vasüzletben

SZILÁGYSOMLYÓ. — (Levele...)

akik ugyanabban az árban árulhat...

Már ez a két tény is mutatja... Kelemen László ügyvezető igazgató...

Nagy Ferenc, a vasüzlet másik igazgatója elmondja... KÖBOR JENŐ.

Apróhirdetés szavanként 3-5 lej. Lockisebb hirdetés díja 10 szög 30-30 lej. Allástervezés...

ADAS-VETEL

VESZÉK bakancsot, cipőt, ruhát... VERESS, Magyar-utca 44.

KÉT vaságy sodronnyal, 3 ajtos ruhásszekrény... MARX Károly utca 14.

JOALLAPOLBAN levő diófana... PATA-utca 27.

NUTRIABUNDA, kabátbélésre is alkalmas... CRISAN-utca 32.

FEHER zománc „Hargita” kánya... FOTO Szabó, Mátyás-utca 2.

ELADÓ kétszemélyes, diófurni... RÖKAMIE, Holdvilág-utca 14.

ELADÓ Standard rádió, 3+1... KRIZA-utca 3. Léb. Este 6 után.

ELADÓ egy nagyon olcsó Ehrbar zongora... KOSSUTH Lajos-utca 32.

ELADÓ kombinált gyermekkosci... KÁLDOS-utca 7. Tulogdy.

KÉTKARIKAS, leres főzőkemence... VÖRÖSMARTY 31.

KÖRKÖTŐGÉPBE tük, 6-8-10... THÄLLMANN-utca 5.

ELADÓ jutányosan sifelszerezés... MÓCOK-utca 66.

KÁPOSZTÁSHORDÓ, kb. 100 literes... TORDAI-ut 13.

KERESÉK megvételre jó állapotban levő kékrókgallért... RÖKAMIE, fotellek, régi konyhakredenc...

JÓFÖZŐKÉNYŐ kályha eladó... MEGVÉTELRE keresem Varró: Gyógynövények gyógyhatása...

GYERMEKMÉRLEG bérbeadó... ELADÓ egy cipőfűzőgártó gép...

ELADÓ Singer férfi varrógép... KANAPÉ-RÖKAMIE veszek jó minőségűt...

ELADÓ egy hörszöngbunda... FÉRFI télikabát, középtermetre...

ELADÓ Minerva, 4+1 lámpás... LEICA (PRAKTIFLEX) Xenar...

ELADÓ villanyidő mutató... EGY jókarban levő, süllyesztős...

ELADÓ hidmérleg, 500 kg-os... ARAGÁZKÁLYHA

Kétféleképpen... KÉTBŐRŰS... KÖZPONTBAN levő, modern, központi...

CSALÁDI ház gyümölcsös... NAGY utcai szobát elcserélek...

ELCSERLNEM két szobából álló komfortos lakásomat... BUTOROZOTT szép utcai szoba...

KÜLÖNBEJÁRATU, butorozott szobát, fürdőszobahasználattal... KÜLÖNBEJÁRATU, butorozott szobát...

ALLAST KERES VEDELMI nővér állást keres...

EGY Standard szekrényes rádió eladó... AMERIKAI teveször takarót...

KOMPLETT háló, Petrof zongora eladó... JÓKARBAN levő férfiruhákat...

INGATLAN-LAKAS KÖZPONTBAN levő, modern, központi...

CSALÁDI ház gyümölcsös... NAGY utcai szobát elcserélek...

ELCSERLNEM két szobából álló komfortos lakásomat... BUTOROZOTT szép utcai szoba...

KÜLÖNBEJÁRATU, butorozott szobát, fürdőszobahasználattal... KÜLÖNBEJÁRATU, butorozott szobát...

ALLAST KERES VEDELMI nővér állást keres...

MINDENES házvezetői állást keres... ALLAST KAPHAT GYERMEKSZERETŐ, megbízható...

ALLAST KAPHAT GYERMEKSZERETŐ, főzni tudó...

ALLAST és lakást kaphat fiatal komoly, demokrata érzelmi leány...

KOMOLYABB tudású házi varró... MENYASSZONYI ruhák, fátya...

ELTÜNT november 18-19-én... ELVESZETT kedden reggel egy drap táska...

ELVESZETT Májai Domokos név... ELVESZETT Pokolo Lajosné név...

ELVESZETT november 15-én... MENYASSZONYI ruhák, fátya...

Rövidesen átadják a forgalomnak az új Kajántói-utí betonhidat

KOLOZSVÁR. — Befejeződött a háboru alatt felrobbantott Kajántói-utí híd betonöntése...

30 éves a tordai építő és falpari munkások szakszervezete

TORDA. — A tordai építő, fa- és fűrészmunkások szakszervezete fennállása 30-ik évfordulója alkalmából...

Naryszerüen sikerült a váradi gyógyyszerészek ARLUS-estje

NAGYVÁRAD. — A helybéli gyógyszerészek ARLUS-körének első kulturális nagy érdeklődés mellett tartották meg az ARLUS. Otthon koncerttermében...

A Victoria Szövetkezet

értesíti a dolgozókat, hogy a hatósági krumpi kiosztást megkezdte a Horea-u. 50 szám alatti pince-heylségben 4.40 lej kg.-kinti árban

Megvételre keresünk Széket, íróasztalt, írógépasztalt, jó állapotban „Világosság” kiadóhivatala

HETI LOTO A november 22-ki húzás végleges eredménye: Kihúzták az urnából a következő számokat: 29, 76, 78, 14, 36